

Elinkeinolautakunta**Aika** 17.02.2017 klo 13:10 - 15:31**Paikka** Kunnanvirasto, valtuustosali**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
3	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	5
4	Elinkeinotoimen talous- ja tilannekatsaus	6
5	Lautakunnan kokousaikojen, esityslistan jakelun ja pöytäkirjan nähtävillä pidon määrääminen vuodelle 2017	7
6	Elinkeinolautakunnan alaisten tulosyksiköiden määrärahan jako, laskujen vastaanottajien ja hyväksyjien määrääminen	8
7	Elinkeinotoimen toimintakertomuksen vahvistaminen vuodelta 2016	9
8	Utsjoen kuntastrategialuonnoksen käsittely	12
9	Karigasniemi-Utsjoki moottorikelkkareitin toteuttaminen jatkokäsittely	13
10	Áilegas-keskuksen vuokraushinnasto	17
11	Lomituspalvelujen järjestäminen vuodelle 2017	18
12	Matkailuneuvonnan järjestäminen vuonna 2017	19
13	Elinkeinotoimen kalustoluettelo 2017	20
14	Áilegas Giellasiida hankkeen tilannekatsaus	23
15	Utsjoki Destination hankkeen tilannekatsaus	25
16	Lisämääräraha Utsjoki Destination hankkeelle	26
17	Tiedoksi saatettavat asiat	27
18	Muut asiat	28

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Guttorm Urho	13:10 - 15:31	Puheenjohtaja	
	Nuorgam Eeva	13:10 - 15:31	Jäsen	
	Aurala Paula	13:10 - 15:31	Jäsen	
	Manninen Terttu	13:10 - 15:31	Varajäsen	
	Aikio Eeva-Maarit	13:10 - 15:31	Kehittämispäällikkö, esittelijä	
	Länsman Raimo	13:10 - 15:31	Pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Tenoranta Jarkko		Varapuheenjohtaja	
	Länsman Vesa		Jäsen	
	Valle Niiles		Jäsen	
	Saari Lotta		Jäsen	
	Nuorgam Marko		Varajäsen	
	Halonen Jaana		Varajäsen	
	Guttorm Eila		Varajäsen	
	Guttorm Raimo Esa		Varajäsen	
	Isola Antero		Varajäsen	
	Somby Uula-Petteri		Varajäsen	
	Tapiola Ilmari		Kunnanhallituksen pj	
	Valle Henry		Hallituksen edustaja	
	Tieva-Niittyvuopio Vuokko		Kunnanjohtaja	

Allekirjoitukset

Urho Guttorm
puheenjohtaja

Raimo Länsman
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

1 - 18

Pöytäkirjan tarkastus

17.2.2017

Paula Aurala
Pöytäkirjantarkastaja

Terttu Manninen
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä

Kunnanvirasto, keskustoimisto 21.02.2017 09:00

Minna Lukkari
Ilmoitustaulun hoitaja

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Eltk 17.02.2017 § 1

Ehdotus:

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Eltk 17.02.2017 § 2

Ehdotus:

Valitaan kokoukselle kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Paula Aurala ja Terttu Manninen.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Eltk 17.02.2017 § 3

Ehdotus:

Elinkeinolautakunta hyväksyy esityslistan mukaisen asioiden käsittelyjärjestyksen.

Päätös:

Elinkeinolautakunta hyväksyi esityslistan mukaisen asioiden käsittelyjärjestyksen.

Elinkeinotoimen talous- ja tilannekatsaus

Eltk 17.02.2017 § 4

Kehittämisen- ja elinkeinopäällikkö pitää lautakunnalle talous- ja tilannekatsauksen.

Ehdotus:

Talous- ja tilannekatsaus saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Päätös:

Talous- ja tilannekatsaus saatettiin lautakunnalle tiedoksi.

Lautakunnan kokousaikojen, esityslistan jakelun ja pöytäkirjan nähtävillä pidon määrääminen vuodelle 2017

Eltk 17.02.2017 § 5

Hallintosäännön 24 § mukaan toimitella päättää kunkin vuoden alussa varsinaisten kokoustensa ajan ja paikan, josta ilmoitetaan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla. Ko. säännön mukaan esityslista on lähetettävä toimitellimien päättämällä tavalla ja ajassa. Kokouskutsu on toimitettava vähintään kuusi päivää ennen kokousta.

Hallintosäännön 28 § mukaan pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä toimitellimen päättämänä aikana ja paikassa siten kuin siitä vähintään yhtä päivää aikaisemmin on ilmoitettu.

Suunnitelma kokouksista, esityslistan jakelusta ja pöytäkirjan nähtävillä pidosta:

Kokouksista ilmoitetaan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla suomen- ja saamenkielellä.

Kokouskutsut ja esityslistat lähetetään 6 päivää ennen kokousta elinkeinolahtakunnan varsinaisille jäsenille, kunnanhallituksen edustajalle, kunnanjohtajalle ja kunnanhallituksen puheenjohtajalle, vain esityslista lahtakunnan varajäsenille. Saamenkielinen kokouskutsu ja esityslista lähetetään em. henkilöille heidän oman kirjallisen valintaillmoituksen mukaan.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kokousta seuraavan viikon tiistaina.

Ehdotus:

Lautakunta hyväksyy yllä esitetyn suunnitelman kokouksista, esityslistan jakelusta ja pöytäkirjan nähtävillä pidosta, sekä päättää vuonna 2017 pidettävien kokouksien kokousajoista.

Päätös:

Lautakunta hyväksyi yllä esitetyn suunnitelman kokouksista, esityslistan jakeluista ja pöytäkirjan nähtävillä pidosta. Puheenjohtaja kutsuu kokouksen koolle tarvittaessa.

Elinkeinlautakunnan alaisten tulosityksiköiden määrärahan jako, laskujen vastaanottajien ja hyväksyjien määrääminen

Eltk 17.02.2017 § 6

Hallintosäännön mukaan toimiten hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttötaloussuunnitelman, jolla toimiten jakaa tulosalueiden määrärahan ja tuloarvion tulosityksiköille. Toimiten vahvistaa myös tulosityksiköiden käyttösuunnitelmat. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa (KH 7.2.2017) on määräys, että lautakuntien on tarkemmin määriteltävä talousarviovuoden toiminta- ja tulostavoitteet (liitteenä). Keskeisimmät tavoitteet on määritetty 25.10.2016 (§ 33) pidetyssä kokouksessa talousarvion suunnittelun yhteydessä. Kunnanvaltuusto on 12.12.2016 kokouksessa (§ 49) hyväksynyt vuoden 2017 talousarvion. Liitteenä on elinkeinolaikakunnan tehtävä-/tulosalueiden käyttötaloussuunnitelma sekä esitys laskujen vastaanottajista ja hyväksyjistä. Liitteenä on myös hyväksytyn talousarvion perusteella päivitetty elinkeinotoimen toimintasuunnitelma vuodelle 2017.

Viranhaltijoiden tilausoikeuden rajat määritetään vuosittain kunnanhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Tositteet ja laskut hyväksyy tehtäväalueen vastuuhenkilö tai toimitelimen erikseen määräämä henkilö.

Ehdotus:

Elinkeinolaikakunta

1. merkitsee tiedoksi kunnanhallituksen antamat talousarvion täytäntöönpano-ohjeet,
2. päättää, että yli 6 kk kestävän määräaikaisen työsuhteen täyttöön täyttöluvan voi hakea kehittämis- ja elinkeinopäällikkö tai tämän viransijainen,
3. hyväksyy liitteenä olevan toimintasuunnitelman,
4. vahvistaa liitteenä olevan elinkeinolaikakunnan alaisen määräraha-hajaon ja
5. nimeää määrärahasuurannan vastuuhenkilöt, laskujen vastaanottajat ja hyväksyjät liitteen mukaisesti

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Elinkeinotoimen toimintakertomuksen vahvistaminen vuodelta 2016

Eltk 17.02.2017 § 7

Elinkeinotoimen pääasialliset tehtävät ovat elinkeinojen kehittäminen ja yritysneuvonta, maaseutuviranomaistehtävät, yhteispalvelu, matkailuneuvonta ja aluemarkkinointi. Elinkeinolautakuntaan kuului 7 jäsentä ja heidän varajäsenensä, sekä kunnanhallituksen edustaja. Elinkeinolautakunta kokoontui toimintavuonna 3 kertaa. Elinkeinotoimessa työskenteli vakinaisessa työsuhteessa kehittämis- ja elinkeinopäällikkö ja elinkeinosihteeripalveluneuvoja. Lisäksi määrääkäsissä työsuhteissa työskentelivät Áilegas-giellasiida –hankkeen projektipäällikkö, projektikoordinaattori ja hankesihteeripalveluneuvoja ja Utsjoki Destination -hankkeen projektipäällikkö.

Toiminta vuonna 2016

Elinkeinojen kehittäminen (KP 5000):

Elinkeinotoimi on avustanut paikallisia yrittäjiä yrityksen perustamisesta, laajentamisesta ja kehittämistä koskevissa asioissa. Toimintavuonna elinkeinotoimi järjesti tiedotustilaisuuksia, koulutuspäiviä ja neuvontaa paikallisille yrityksille ja yrittäjiksi aikoville yhteistyössä seudullisten yrityspalveluiden toimijoiden kanssa. Elinkeinotoimi oli toimintavuonna osallisena seudullisten yrityspalvelujen tuottamiseen liittyvissä hankkeissa ja kehityskeskusteluissa. Vuoden 2016 aikana valmisteltiin kuntastrategiaa osana Áilegas Giellasiida hanketta. Lisäksi tehtiin rahoitushakemus Utsjoki Destination -Utsjoen matkailun kansainvälistyminen -hankkeelle. Hanke käynnistettiin lokakuussa 2016. Lautakunta päätti aloittaa yhteistyön Inari-Saariselkä Matkailu Oy:n kanssa kansainvälisen aluemarkkinoinnin lisäämiseksi.

Áilegaskeskus (KP 5005):

Elinkeinotoimi koordinoi Áilegaskeskuksen toimintaa.

Maaseutuhallinto (KP 5010 ja KP5020):

Maaseutuhallintoa hoidettiin Inari-Utsjoki yhteistoiminta-alueen sopimuksen mukaisesti. Utsjoen kunnan elinkeinotoimessa hoidettiin kunnan alueella tapahtuneisiin sato-, poro- ja riistavahinkoihin liittyvät viranomaistehtävät. Utsjoen kunnan elinkeinotoimi osti muut maaseutuhallinnon palvelut Inarin kunnalta. Maatalousyrittäjien lomituspalvelut hoidettiin yhteistyössä Sodankylän kunnan lomituspalveluiden kanssa.

Yhteispalvelu (KP 5200):

Toimintavuoden aikana elinkeinotoimi on hoitanut yhteispalvelupistettä, josta saa KELA:n, poliisin, TE-toimiston sekä Maistraatin palveluja. Lokakuun alusta Lapin oikeusaputoimisto tuli mukaan yhteispalveluun. Kunnan palveluista yhteispalvelupisteestä on saanut ensivaiheen yritysneuvontaa sekä maaseutuhallinnon neuvontapalveluja. Yhteispalvelu on ollut auki maanantaista

keskiviikkoon kello 9-11 ja 12-15. Yhteispalvelussa on ollut yksi työntekijä, elinkeinosihteeri/palveluneuvoja. Yhteispalvelussa on asioinut 369 asiakasta valtion palveluihin liittyen, 15 asiakasta yritysneuvontaan liittyen, 53 asiakasta matkailuneuvontaan liittyen sekä 66 asiakasta maaseutuhallinnon palveluihin liittyen.

Matkailuneuvonta (5300):

Matkailuneuvontaa järjestettiin Utsjoen kirkonkylällä Luontotuvalla yhteistyössä Metsähallituksen kanssa ajalla 7.6.- 16.9.2016. Kunta osallistui kesäajan matkailuneuvonnan järjestämiseen Karigasniemellä tukemalla kyläyhdistyksen matkailuneuvonnan toteuttamista. Muuna aikana elinkeinosihteeri toimi matkailuneuvojana. Matkailuneuvontaa on toteutettu myös kunnan matkailusivuston www.saamivillage.fi kautta, minkä perusaineisto löytyy neljällä eri kielellä: saame, suomi, englanti ja saksa. Matkailuneuvonta on ollut esillä myös sosiaalisessa mediassa Facebookin kautta. Vuoden 2016 aikana päivitettiin palveluopas "Palvelut Utsjoella".

Investoinnit:

VirtuaaliÁilegas -hankkeella toteutettiin Áilegas-keskukseen oppimis- ja etäympäristö.

Projektit vuonna 2016

Vuoden 2016 aikana Áilages giellasiida: saamenkielisten palveluiden kehittäminen hanke jatkoi toimintaa. Hankkeessa mm. valmisteltiin kuntastrategiaa, lisättiin virkamiesjohdon ja luottamusmiesten strategiatyöskentelyosaamista, järjestettiin henkilökunnalle kieli- ja kulttuurikoulutusta sekä valmisteltiin perehdyttämisaineistoja. Hankkeessa toimii osa-aikaisena projektipäällikkö, projektikoordinaattori ja hankesihteeri.

Vuoden 2016 aikana jatkettiin VirtuaaliÁilegas-investointihanketta sekä sekä VirtuaaliÁilegas kehittämishanketta, joiden tarkoituksena on parantaa Utsjoen kunnan elinkeinotoimen valmiuksia yrittäjyyden edistämässä. Vuoden 2016 aikana tehtiin Áilegas-keskukseen liittyvät laitehankinnat ja pidettiin yrittäjiksi aikoville ja yrittäjille mm. peli-, musiikki ja yrittäjyystyöpajoja. Investointihanke päättyi elokuussa 2016.

Lokakuussa 2016 käynnistettiin Destination Utsjoki -Utsjoen matkailun kansainvälistäminen hanke. Hankkeelle palkattiin projektipäällikkö, jonka toimipiste on Saariselällä Inari-Saariselkä Matkailu Oy:n tiloissa. Hankkeen tavoitteena on parantaa kansainvälistä aluemarkkinointia yhdessä Inari-Saariselkä Matkailu Oy:n kanssa sekä parantaa matkailuyritysten kansainvälistymisvalmiuksia.

Kunta oli mukana lisäksi Pohjoisimman Lapin Leader ry:n toiminnassa sekä House of Laplandin toiminnassa.

Elinkeinotoimen käyttötalous yhteensä

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Menot	226 600	201 140	25 460
Tulot	17 600	20 484	2 884
Netto	209 000	180 656	28 344

Elinkeinotoimen projektit yhteensä

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Menot	300 870	194 860	106 010
Tulot	215 255	116 660	98 595
Netto	85 615	78 200	7 415

Elinkeinotoimen investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Menot	5 475	1 355	4 120
Tulot	3 832	913	2 919
Netto	1 643	442	1 201

Ehdotus:

Lautakunta hyväksyy toimintakertomuksen.

Päätös:

Hyväksyttiin toimintakertomuksen tekstiosuus lisäyksellä kohtaan Äilegaskeskus (5005): Elinkeinotoimi koordinoi Äilegaskeskuksen toimintaa. Talousosuuden luvut eivät ole vielä lopullisia.

Utsjoen kuntastrategialuonnoksen käsittely

Eltk 17.02.2017 § 8

Utsjoen kuntastrategiaa on työstetty vuoden 2016 aikana neljässä yhteisessä työpajassa luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden kesken. Kuntalaisia on kuultu laajasti, kaikissa kylissä on järjestetty keskustelutilaisuudet "Kuntastrategia teemalla". Lautakunnat ovat käyneet strategiaan liittyvää arvo- ja visiokeskustelua. Kuntastrategiassa on otettava huomioon muun muassa kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen tuottaminen ja järjestäminen, kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen. Kunnanhallitus on käsitellyt 12.12.2016 pidetyssä kokouksessa (§147) kuntastrategialuonnosta ja päättänyt laittaa sen lautakuntien käsittelyyn vielä ennen lopullista kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksymiskäsittelyä. Kuntastrategialuonnos on liitteenä.

Ehdotus:

Kehittämisen- ja elinkeinopäällikkö esittelee kuntastrategialuonnoksen, lautakunta käy siitä keskustelua ja tekee mahdolliset muutosesitykset kunnanhallitukselle.

Päätös:

Kehittämisen- ja elinkeinopäällikkö esitteli kuntastrategialuonnoksen lautakunnalle. Lautakunta kävi keskustelua kuntastrategiasta ja esittää seuraavan muutoksen kohtaan VISIO 2025: Kunnan elinvoimaisissa kylissä tuotetaan palveluja suomen, saamen, norjan ja englannin kielillä. Lautakunta esittää seuraavan lisäyksen kohtaan Kunta alueena on kilpailukykyinen ja elinvoimainen, TAVOITTEET: - Päiväkotien- ja kouluverkoston säilyttäminen ja kehittäminen kyläkeskuksissa.

Karigasniemi-Utsjoki moottorikelkkareitin toteuttaminen jatkokäsittely

Eltk 17.02.2017 § 9

Utsjoen kunta on toteuttanut 15.8.2011 - 1.9.2012 esiselvityshankkeen Karigasniemi-Utsjoki -moottorikelkkareitin tarpeesta, vaikutuksista ja linjausvaihtoehdoista. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt hankkeen loppuraportin 10.6.2013 pidetyssä kokouksessa. Hankkeessa toteutettiin seuraavat Utsjoki - Karigasniemi moottorikelkkareitin erillisselvitykset, jotka vaaditaan maakuntakaavassa sekä Paistunturin hoito- ja käyttösuunnitelmassa: tarveselvitys, linjausvaihtoehtoselvitys, vaikutukset poronhoitoon sekä vaikutukset luonnonoloihin. Hankkeen ohjausryhmä esitti, että tehtyjen selvitysten lisäksi tulisi tehdä talousvaikutusten arviointi, jotta päästään arvioimaan uran todellisia hyötyjä yritysten liiketoimintaan sekä urasta aiheutuvia haittoja.

Elinkeinlautakunta on jatkanut asian käsittelyä 20.3.2014 pidetyssä kokouksessa, jossa se esitti, että kehittämis- ja elinkeinopäällikkö neuvottelee Paistunturin paliskunnan kanssa uran toteuttamisesta ja reittivalinnoista. Neuvottelu pidettiin 7.5.2014. Paliskunta vastustaa moottorikelkkauraa tunturin yli ja esittää uran/reitin tekemistä Tenon jäälle yhteistyössä Norjan kanssa.

Kehittämis- ja elinkeinopäällikkö kävi neuvotteluja asian valmisteluun liittyen myös Metsänhallituksen puistojohtajan kanssa mm. ura-/reittivaihtoehdoista, toteuttamiseen liittyvistä ehdoista ja toteuttamiskustannuksista. Metsähallitus tekee päätöksen uran toteuttamisesta. Metsähallitus on toivonut, että Utsjoen kunnanvaltuusto tekee oman esityksensä Metsähallitukselle uran toteuttamisesta. Metsähallitus ei toteuta uraa, eikä vastaa uran toteuttamisen taloudellisista kustannuksista, mutta olisi erämaa-alueen osalta uran ylläpitäjänä. Päädyttäessä luvan myöntämiseen, kunta voisi sen omana hankkeenaan toteuttaa. Metsähallitus tarvitsee päätöksensä tueksi talousvaikutusten arvioinnin.

Metsähallituksen kanssa käydyissä neuvotteluissa on käyty läpi eri vaihtoehtoja matkailuyritysten moottorikelkkailuun liittyvien ohjelmanpalvelujen toteuttamiseksi Paistunturin erämaa-alueella. Ohjelmanpalveluyrittäjillä on tällä hetkellä mahdollisuus neuvotella puistonjohtajan kanssa moottorikelkkasafareihin liittyvistä kulkureiteistä. Nämä yrittäjille hakemuksesta myönnettävät safariluvat on tarkoitettu vain lyhyiden kelkkasafarien järjestämiseen, eivätkä ole mahdollistaneet pitkien moottorikelkkasafarien järjestämistä Utsjoen ja Karigasniemen välillä. Käydyissä keskusteluissa on tullut esille, että vaihtoehtona uran/reitin toteuttamiselle Utsjoki Karigasniemi välille voitaisiin myöntää yrityskohtaisia lupia paikallisen oppaan kanssa tapahtuviin pitkiin moottorikelkkasafareihin. Tämä tukisi paikallisten yrittäjien talvimatkailun kehittämistä ohjelmanpalveluiden sekä

kokonaispakettien (majoitus, ruokailu ja ohjelmapalvelut) kehittämisen kautta.

Elinkeinlautakunta esitti 2.10.2014 pidetyssä kokouksessa hallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Utsjoen kunta toteuttaa Karigasniemi-Utsjoki moottorikelkkauran/-reitin talousvaikutusten arvioinnin ja valitsee sille ohjausryhmän. Valtuusto hyväksyi esityksen 18.12.2014. Ohjausryhmään valittiin Härkönen Esko, elinkeinlautakunta (pj.); Tapiola Ilmari, Kunnanhallitus; Seurujärvi Pirjo, Metsähallitus; Aikio Ari-Heikki, Paistunturin paliskunta; Vuolab Urpo, Saamelaiskäräjät; Rasmus Hansa, Saamelaismatkailu ja yrittäjät ry sekä Porsanger Veikko, Tenonlaakson yrittäjät ry. Talousvaikutusten arviointia palkattiin tekemään Ulla-Maija Uusitalo.

Ohjausryhmä kokoontui 3 kertaa. 25.3.2015 kokouksessa käynnistettiin työ. 23.9.2015 kokouksessa käytiin läpi raporttiluonnos ja päätettiin, että Metsähallitus tekee keväällä 2016 kävijämittauksia moottorikelkkaurilla. 15.11.2016 kokouksessa käsiteltiin raportti lisättyinä mittaustuloksilla. Kokouksessa Tenonlaakson yrittäjät ry esitti oman käsityksensä moottorikelkkauran perustamis- ja rakentamiskustannuksista ja päätettiin, että arvio lisätään arviointiraporttiin. Yrittäjät varasivat mahdollisuuden toimittaa oman arvion talousvaikutuksista 30.11.2016 mennessä. Tämän jälkeen raportti viimeisteltiin sovituilla muutoksilla.

Liitteenä olevan talousvaikutusten arvioinnin tarkoituksena oli arvioida talousvaikutuksia, joita uran myötä mahdollisesti alueelle tulisi. Sen johtopäätökset olivat seuraavat: "Suunnitellulla uralla on sekä kannattajia että vastustajia. Kannattajista löytyy sekä pelkästä periaatteesta uraa vaativia että yrittäjiä, jotka toivovat uran käyttäjistä lisää liikevaihdon tuojia yritykselleen. Yritykset, joiden liiketoiminta perustuu kokonaisvaltaisen palveluprosessin täysimittaiseen hyödyntämiseen, eivät koe uraa tarpeellisena.

Metsähallitus on arvioinut uran perustamiskustannusten olevan suunnitteluineen ja kaikkineen 200 000-300 000 euroa. Arvio perustuu aikaisempiin rakennuskokemuksiin eikä todelliseen ko. uralle tehtyyn suunnitelmaan. Tenonlaakson Yrittäjien esittämän laskelman perusteella perustamiskustannukset olisivat 25 500 – 28 500 euroa.

Yrittäjiltä kysyttiin kiinnostusta osallistua uran perustamis- ja ylläpitokustannuksiin. Vastausten perusteella voi todeta, että yrittäjillä ei ole mahdollisuutta ja halukkuutta sijoittaa uraan rahaa niin paljon, että sillä olisi kokonaiskustannusten kannalta juurikaan merkitystä. Yrittäjien panos olisi lähinnä talkootyön tekemistä.

Metsähallitus asensi kolmelle eri moottorikelkkauralle kävijälaskurit kevättalveksi 2016. Laskureiden perusteella kaikkien kolmen moottorikelkkauran kävijämäärät olivat kuuteen eri suuntaan yhteensä 1222 kelkkaa, joista 617 moottorikelkkaa menivät Utsjoelle,

Karigasniemelle ja Nuorgamiin. Jos yksittäinen moottorikelkkailija käyttää palveluihin arvioiden perusteella 10-100 euroa, niin tämän perusteella alueelle olisi jäänyt 6 170 – 61 700 euroa. On huomioitava, että kaikki laskureiden ohi menneet moottorikelkat eivät välttämättä ole moottorikelkkaturisteja.

Vertailututkimuksen tekeminen uran vaikutuksista paikallistalouteen vastaavalla alueella oli ongelmallista. Ongelmaksi muodostui, että ei ole olemassa vastaavaa aluetta, missä tehdä tutkimus ottaen huomioon uran eri linjausvaihtoehdot. Paistunturin erämaa-alue ja Tenojoki ovat ainutlaatuisia alueita. Yrittäjien arvio Nuorgamissa oli, että moottorikelkkailijoiden määrä on viime vuosien aikana vähentynyt rajusti. Haastatteluissa ei selvinnyt mikä vaikutus sillä on ollut yritysten talouteen. Sevettijärven suunnassa todettiin moottorikelkkailijoiden olevan erittäin tärkeä asiakassegmentti. Siellä moottorikelkkailijoista suurin osa on ohjattujen safareiden piirissä ja heille järjestetään myös oheisohjelmaa.

Yhtenä osana talousvaikutusten arviointia selvitettiin haittoja ja niiden kustannuksia paliskunnalle. Paistunturin paliskunta on johdonmukaisesti vastustanut uraa koko sen ajan, mitä sitä on suunniteltu. Aikaisempien ja myös tämän selvityksen perusteella paliskunnalle tulisi haittaa lähinnä porojen liikkumisen seurannaisvaikutuksista. Haittoja syntyisi lihantuoton alenemisen kautta. Kustannuksia lisäisi työmäärän kasvu ja työvälineiden käytön lisääntyminen. Yhteensä paliskunnalle tulisi lisäkustannuksia minimissään 162 000 euroa. Paliskunnan edustajien mukaan ura ei toisi paliskunnalle positiivisia vaikutuksia. Ohjelmanpalveluyrittäjät puolestaan toivoivat yhteistyön kehittymistä paliskunnan kanssa, sillä poro ja poronhoito ovat olennainen osa Lapin matkailua.

Yrittäjien joukosta löytyi myös kriittisesti uraan suhtautuvia. Nämä yrittäjät toivoivat, että kunnassa osattaisiin katsoa talvimatkailua ja sen kehittämistä kokonaisuutena. Pelkällä moottorikelkkauran rakentamisella ei Utsjoesta saada vetovoimaista talvimatkailukohdetta. Alueelle tarvitaan lisää laadukkaita majoitus- ja ruokailumahdollisuuksia. Ilman niitä ei ohjelmanpalvelutkaan pysty kehittymään siihen mittaan, mihin niillä olisi mahdollisuuksia.

Yrittäjien haastatteluissa nousi vahvasti esiin yhteistyön tarve niin yrittäjien kesken kuin myös kunnan ja yrittäjien välillä. Utsjoen kunnassa on tehty erilaisia hankkeita, joiden yhtenä tarkoituksena on ollut kehittää kuntaa ja tehdä siitä vieläkin parempi paikka asua, elää ja yrittää. Hankkeita on ollut ja niitä pitää olla tulevaisuudessakin. Tärkeää olisi nyt kuitenkin lähteä jalkauttamaan näiden tehtyjen hankkeiden ja selvitysten tulokset ja viedä ne konkreettiselle tasolle yrittäjien keskuudessa yhteistyöhön tukeutuen. Esimerkkinä voisi mainita vuonna 2011 tehty Utsjoen matkailuimagon kehittäminen – hanke. Myös moottorikelkkareitistön kehittäminen yhteistyössä norjalaisten kanssa voisi olla päänavaajana laajempaankin

yrittäjäedustajaksi Petteri Valle sekä elinkeinotoimen edustajaksi Eeva-Maarit Aikio.

Ohjausryhmä esitti viimeisessä kokouksessa, että perustetaan työryhmä kehittämään perässäajolupamenettelyä vaihtoehdoksi moottorikelkkauralle. Ohjausryhmä esitti edelleen, että työryhmään nimettäisiin seuraavat tahot ja niiden edustajat: Paistunturin paliskunta Ari-Heikki Aikio, Metsähallitus Pirjo Seurujärvi, yrittäjäedustajaksi Petteri Valle sekä elinkeinotoimen edustajaksi Eeva-Maarit Aikio.

Ehdotus:

Lautakunta hyväksyy talousvaikutusten arviointiraportin ja esittää sen edelleen hallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi. Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Metsähallitukselle esitetään moottorikelkkailuun liittyvän perässäajolupakäytännön kehittämistä välille Karigasniemi-Utsjoki ja perustetaan sitä valmistelemaan työryhmä ohjausryhmän esityksen mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Áilegas-keskuksen vuokraushinnasto

4/14/2017

Eltk 17.02.2017 § 10

Áilegas-keskuksen muodostavat kaksi Utsjokisuun vanhaa koulurakennusta on vuokrattu elinkeinotoimelle 1.1.2017 alkaen. Tiloissa toimii sekä pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla kunnan omaa toimintaa että kunnan ulkopuolista toimintaa. Lisäksi Áilegas-keskus mahdollistaa lyhytkestoisen toiminnan, jolle tulee määrittää vuokraushinnat ja vuokraehdot. Tiloja vuokrataan ensisijaisesti saamen kieltä ja kulttuuria edistävään toimintaan.

Ehdotus:

Áilegas-keskuksen vuokraushinnat ja vuokrausehdot ovat seuraavat:

- yksittäiset vuokraukset 10 €/ tunti: pohjoisen rakennuksen sali ja käsityöluokka sekä eteläisen rakennuksen opetusluokka ja neuvotteluluokka
- toistuvat tapahtumat ja pienemmät tilat 5 €/ tunti
- avaimen katoamisesta peritään kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen maksu.
- laskutuslisä 5 €
- verkkomaksu ilmainen
- vuokraan sisältyy tila, langaton ja langallinen verkkoyhteys ja keittiön käyttömahdollisuus.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Lomituspalvelujen järjestäminen vuodelle 2017

28/14.03.01/2014

Eltk 17.02.2017 § 11

Järjestetään ensisijaisesti sijaisapu- ja vuosilomalomitukset, maksullista lomittaja-apua järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Järjestetyssä lomitusjärjestelmässä olevat yrittäjät voivat käyttää maksullista lomittaja-apua. Lomittajana voi toimia lomituspalveluja tuottavan yrityksen tai yhteisön palveluksessa oleva henkilö tai itsenäinen ammatinharjoittaja. Maatalousyrittäjään työsuhteessa oleva henkilö ei voi lomittaa maksullista lomittaja-apua. Tuetun maksullisen lomittaja-avun tuntihinta vuonna 2017 on 12,00 €/lomitustunti.

Valmisteli: elinkeinosihteeri

Ehdotus:

Utsjoen kunta varaa 1500 euron määrärahan maksullisen lomittaja-avun tukemiseen. Tuki on yrittäjäkohtainen. Kunta osallistuu kustannuksiin 50 % /lomitustunti (tuettu maksullinen lomittaja-apu) niin kauan kuin määrärahaa on jäljellä.

Sodankylän kunta hoitaa lomituspalvelut.

Päätös:

Urho Guttorm jääväsi itsensä tämän pykälän käsittelyn ajaksi, jolloin lautakunta ei ollut enää päätösvaltainen.

Matkailuneuvonnan järjestäminen vuonna 2017

27/14.02.00/2014

Eltk 17.02.2017 § 12

Utsjoen kirkonkylän kesäaikaisen matkailuneuvonnan järjestämiseksi kunta on tehnyt Metsähallituksen kanssa toistaiseksi voimassa olevan yhteistyösopimuksen. Kirkonkylän matkailuneuvonta on vuodesta 1996 järjestetty kesä- syyskuun välisenä aikana Metsähallituksen luontotuvalla. Karigasniemen matkailuneuvonta on järjestetty kylätalo Saivussa yhdessä Karigasniemen kyläyhdistyksen kanssa.

Ehdotus:

Utsjoen kirkonkylän matkailuneuvonnan järjestäminen ostetaan edellisten vuosien tapaan Metsähallitukselta.

Karigasniemen matkailuneuvonta järjestetään edellisen vuoden tapaan myöntämällä avustus Karigasniemen kyläyhdistykselle. Avustuksen saamisen ehtona on talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisten asiapaperien toimittaminen kunnalle. Elinkeinlautakunta valtuuttaa kehittämis- ja elinkeinopäällikön sopimaan matkailuneuvonnan järjestämisestä kyläyhdistyksen kanssa.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Elinkeinotoimen kalustoluettelo 2017

29/02.06.01/2014

Eltk 17.02.2017 § 13

Elinkeinotoimella on kalustoa alla olevan luettelon mukaisesti

Tietokoneet ja oheislaitteet:

Kannettava tietokone: HP Elitebook 820

Kannettava tietokone: HP Elitebook 840, 3 kpl.

Kannettava tietokone: Toshiba Satellite Pro A300-1EA

Kannettava tietokone: Toshiba Satellite Pro S300-10o

Kannettava tietokone: Toshiba Satellite Pro S300L-11Z

Kannettava tietokone: Toshiba Satellite Pro U400-24H

Pöytä tietokone: Fujitsu Siemens Esprimo E5720

Näyttö: HP ELITEDISPLAY E231 23"

Näyttö: HP Compaq LA2306x 23"

Näyttö: Benq G2220HDA

Näyttö: Benq G2110WA 21,6"

Näyttö: Benq G2210HD 20"

Skanneri: Canon DR-2010C

Skanneri: HP Scanjet Pro 1000, 3 kpl.

Tulostin: HP Laserjet P1102, 2 kpl.

Tulostin: HP Laserjet 1015

Tulostin: HP Laserjet P2015d

Tulostin: HP Laserjet P2055d, 2 kpl.

Verkkotulostin: HP Color Laserjet CM2320 fxi MFP

Verkkotulostin: HP Laserjet pro 400 MFP MA 25dw

Matkapuhelimet ja toimistotarvikkeet:

Matkapuhelin: Nokia 925

Matkapuhelin: Huawei Honor 7

Matkapuhelin: Nokia 625

Matkapuhelin: Nokia 3110C

Neuvottelupuhelin: Konftel 300

Muu kalusto:

Navigaattori: Garmin Montana 680

Messuständi: Messuseinäke ja messutiski

Kamera: Canon IXUS 285 HS

Kamera: Konica Minolta D9 5D

Äilegas-keskus:

Dokumenttikamera: Lumens DC192

Streamauskamera: AW-HE40HKEJ

WEB-kamera: Logitech webcam C930E, 3 kpl.

Efektimikseri: Mackie ProFX8
Mikseri: Behringer X32 Compact

Kokousmikrofoni: Audio-Technica AT2020USB+
Mikrofoni: AKG CHM99 W
Mikrofoni: AKG CBL410PCCB, 4 kpl.
Mikrofoni: AKG D112 MK II
Mikrofoni: Audio-Technica AT2031
Mikrofoni: Audio-Technica AT2035
Mikrofoni: RODE NT-2000
Mikrofoni: RODE NT-3, 2 kpl.
Mikrofoni: SHURE SM57, 7 kpl.
Mikrofonikaapeli: Procab 10m, 11 kpl.
Mikrofonikaapeli: Procab 20m, 5 kpl.
Kaiutin: JBL LSR308 BIAMP 8"&1" STUDIOMONITORI, 6 kpl.
Kaiutinpari: Mackie SRM350V3 10", 2 kpl.
Kaiuttimet: LOGITECH Z-130
Kaiuttimet: LOGITECH S-150, 2 kpl.
Konferenssikaiutin: JABRA SPEAK 410 MS, 2 kpl.
Infonäyttö: PHILIPS BDL3260EL/00 32", 3 kpl.
Kaukosäädin: AW-RM50G
Videotykki: NEC UM 301Wi, 3 kpl.
Videotykki: Viewsonic

Kannettava tietokone: LENOVO B50-10, 6 kpl.
Kannettava tietokone: LENOVO B50-30, 6 kpl.
Pöytä tietokone: ACER TC-705, 2 kpl.
Pöytä tietokone: FUJITSU ESP C910
Pöytä tietokone: IMAC 21.5" QC I5
Ulkoisen kiintolevy: BUFFALO MINISTATION 1TB

Kello: Ovo projektiokello, 2 kpl.
Valkotaulu: BORDER 2005X1205MM
Verkkokytin: HPE 1620-24G
Verkkokytin: KENSINGTON 33141, 3 kpl.
WLAN-tukiasema: ARUBA ACCESS POINT, 4 kpl.

Poistettavat:

Navigaattori: Garmin 60CSx
Matkapuhelin Nokia 625
Matkapuhelin: Nokia 920

Valmisteli: elinkeinosihteeri.

Ehdotus:

Lautakunta hyväksyy kalustoluettelon ja hyväksyy käyttökelvottoman kaluston poistettavaksi. Kalustovastaavana toimii elinkeinosihtööri.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Áilegas Giellasiida hankkeen tilannekatsaus

Eltk 17.02.2017 § 14

Áilegas giellasiida-hanke on alkanut 1.1.2015 ja päättyy 30.6.2018. Hanke on edennyt suunnitellusti syksyllä tehtyjen sisältömuutosten jälkeen. Hankkeen konkreettiset toimenpiteet tähtäävät kunnan henkilöstön kokonaisvaltaiseen työhyvinvoinnin parantamiseen.

Johtavien viranhaltijoiden strategiaosaamista on kehitetty työpajoissa, joita pidettiin syksyn mittaan kaksi. Työpajoihin osallistui myös luottamushenkilöitä ja tulokseksi saatiin esitys Utsjoen kuntastrategiaksi, mikä etenee nyt päätöksentekoprosessissa. Johtaville viranhaltijoille toteutetaan jatkotoimenpiteenä toiminta- ja taloussuunnittelukoulutus, millä tähdätään tuottavuuden ja tehokkuuden parantamiseen.

Hankkeessa tehtävät toimenpiteet tukevat johtavien viranhaltijoiden henkilöstöosaamisen kehittämistä. Tähän liittyen on saatu tehtyä uusille työntekijöille perehdytysopas, missä on mukana myös digitaalista aineistoa. Merkittävänä asiana henkilöstön työhyvinvoinnin ja kehittämisen kannalta on saatu mallinnettua kehityskeskustelukäytäntö hallintokuntiin.

Sähköisten palvelujen kehittäminen kunnassa on yksi hankkeen toimenpide ja tällä hetkellä tilannetta kartoitetaan hallintokunnissa. Raja-alueosaamisen kehittäminen eli käytännössä yhteistyön parantaminen ja tehostaminen norjalaisten naapurikuntien kanssa kuuluu myös hankkeen toimenpiteisiin. Ensimmäinen yhteinen työpaja asioiden eteenpäin viemiseksi pidetään helmikuussa.

Kunnan henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua saamen kielen ja –kulttuurin koulutukseen. Saamen alkeiskurssi toteutettiin syksyn aikana ja jatkokurssi pidetään kevään 2017 aikana. Koulutukseen oli mahdollista osallistua myös etäopiskelijana, mutta osallistujia ei valitettavasti ollut. Aktiivisten osallistujien määrä myös lähiopetuksessa väheni opintojen edetessä. Jotta saamen kielen ja –kulttuurin opetus kunnan henkilöstölle mahdollistuisi myös tulevaisuudessa, mallinnetaan mahdollista kielen oppimispolkua.

Hankkeen kokonaiskustannukset 1.1.2015 – 30.6.2018 ovat yhteensä 399 060 €. Hankkeen kustannukset 31.12.2016 mennessä ovat yhteensä 157 135,50 €.

Laati projektipäällikkö.

Ehdotus:

Áilegas giellasiida: saamenkielisten palveluiden kehittäminen – hankkeen tilannekatsaus saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Päätös:

Áilegas giellasiida: saamenkielisten palveluiden kehittäminen – hankkeen tilannekatsaus saatettiin lautakunnalle tiedoksi.

Utsjoki Destination hankkeen tilannekatsaus

Eltk 17.02.2017 § 15

Hanke käynnistyi lokakuun alusta, kun projektipäällikkö aloitti työt Inari-Saariselkä Matkailu Oy:n tiloissa Saariselällä. Hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut yhden kerran. Projektipäällikkö on tutustunut muutamiin Utsjoen alueen matkailuyrittäjiin ja kuullut heidän toiveitaan hankkeen suhteen. Hankkeen aloitustilaisuus pidettiin 30.11.2016. Utsjoella, paikalle tuli noin 10 hankkeesta kiinnostunutta henkilöä.

Hanke on edennyt hyvin hankehakemuksessa esitetyn aikataulun puitteissa. Valokuvamateriaalin hankkimisesta matkailumarkkinointia varten sekä Saamivillage.fi –sivuston uudistamisesta on tehty tarjouspyynnöt. Projektipäällikkö oli tammikuussa Matka2017-messuilla Inari-Saariselkä Matkailun osastolla edustamassa Utsjokea.

Inari-Saariselkä Matkailu Oy:n kanssa on yhteistyö saatu hyvin alulle. Projektipäällikkö on ollut suunnittelemassa hollantilaisen toimittajan vierailua Nuorgamiin helmikuussa sekä englantilaisen kalastusmatkailutoimittajan vierailua Utsjoelle ensi kesälle. Lisäksi projektipäällikkö on toiminut yhdyshenkilönä Inari-Saariselkä Matkailun suuntaan, ollut miettimässä alueelle uusia matkailutuotteita ja päivittänyt Utsjoen kylien ja nähtävyyksien osalta tietoja Inari-Saariselkä Matkailun sivustolle.

Hanke järjesti 26.1. tutustumis- ja verkostoitumisretken Saariselälle. Mukaan osallistui kahdeksan henkilöä Utsjoelta. Seuraavaksi suunnitelmissa on aloittaa asiantuntijavierailut halukkaisiin yrityksiin sekä ensimmäiset matkailuyrittäjille suunnatut kansainvälistymiseen liittyvät työpajat.

Laati projektipäällikkö.

Ehdotus:

Utsjoki Destination hankkeen tilannekatsaus saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Päätös:

Utsjoki Destination hankkeen tilannekatsaus saatettiin lautakunnalle tiedoksi.

Lisämääräraha Utsjoki Destination hankkeelle

Eltk 17.02.2017 § 16

Haetaan lisämäärärahaa Destination Utsjoki -Utsjoen matkailun kansainvälistyminen hankkeelle vuodelle 2017 seuraavasti: kustannuspaikka 6093 menot 93314 €, tulot 93314 €, netto 0 €. Hanke on käynnistynyt vuonna 2016. Määräraha jäi pois vuoden 2017 talousarviokäsittelystä.

Ehdotus:

Esitetään kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle lisämäärärahan myöntämistä Utsjoki Destination hankkeelle seuraavasti: menot 93314 €, tulot 93314 €, netto 0 €.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi saatettavat asiat

Eltk 17.02.2017 § 17

SAAPUNEET:

- Kunnanhallitus 12.12.2016, § 147 Kuntastrategiaan liittyvä arvokeskustelu
- Kunnanhallitus 12.12.2016, § 149 Talousarvio vuodelle 2017 ja taloussuunnitelmat vuosille 2017-2018
- Kunnanhallitus 12.12.2016, § 151 Valtuuston kokouksen 15.9.2016 täytäntöönpano
- Kunnanhallitus 12.12.2016, § 152 Valtuuston kokouksen 11.11.2016 täytäntöönpano
- Kunnanhallitus 12.12.2016, § 153 Toimielimien päätökset

-MAVI 11.11.2016: Tukipäätös, porovahinkojen maastotarkastuskorvaus

-MAVI: 6.2.2017: Ilmoitus vuonna 2016 maksetuista ja takaisinperityistä tuista

-ELY-keskus 13.12.2016: Maksatuspäätös, Áilegas-giellasiida -hanke

Ehdotus:

Ilmoitusasiat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Päätös:

Ilmoitusasiat saatettiin lautakunnalle tiedoksi.

Elinkeinlautakunta

§ 18

17.02.2017

Muut asiat

Eltk 17.02.2017 § 18

Ehdotus:

Päätös:

Ei muita asioita.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo. 15:31.

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpano: Pykälät 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,14,15,16,17,18
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät 11,12,13
	HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät ja valituskieltojen perusteet

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite Elinkeinolautakunta PL 41 99981 Utsjoki Pykälät 11,12,13 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Isokat 4, Oulu Postiosoite: PL 189 90101 OULU
	Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät Valitusaika päivää
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälä Valitusaika päivää päivää päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Liitetään pöytäkirjaan

Valituskirja	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none">- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite- päätös, johon haetaan muutosta- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi- muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainostaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.</p> <p>Valitusasiakirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p>
Valitusasia kirjojen toimitaminen	<p>Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan